

GESTIUNEA FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERII

LUCRĂRI PRACTICE

ROXANA ARABELA DUMITRAȘCU

GESTIUNEA FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERII
LUCRĂRI PRACTICE

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2019

Colecția ȘTIINȚE ECONOMICE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUMITRAȘCU, ROXANA ARABELA

Gestiunea financiară a întreprinderii : lucrări practice / Roxana Arabela Dumitrașcu. -

București : Editura Universitară, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-606-28-0991-1

658.1

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062809911

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2019
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

PARTEA 1

ANALIZA PE BAZA BILANȚULUI FINANCIAR 7

- 1.1. Construcția bilanțului financiar (pe baza bilanțului contabil) după criteriile de lichiditate-exigibilitate 7
- 1.2. Indicatorul activului net contabil. Interpretare 13
- 1.3. Determinarea fondului de rulment financiar. Interpretare 14
- 1.4. Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat 15
- 1.5. Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei 17

PARTEA 2

ANALIZA PE BAZA BILANȚULUI FUNCȚIONAL..... 21

- 2.1. Construcția bilanțului funcțional 21
- 2.2. Calcularea fondului de rulment net global 24
- 2.3. Nevoia de fond de rulment totală și trezoreria netă 25

PARTEA 3

ESTIMAREA RENTABILITĂȚII ÎNTREPRINDERII 29

- 3.1. Marja comercială, valoarea adăugată și rezultatul net 29
- 3.2. Capacitatea de autofinanțare 31
- 3.3. Rentabilitatea comercială 32
- 3.4. Rentabilitatea economică și rentabilitatea financiară 32

PARTEA 4

RATELE DE ÎNDATORARE ȘI RATELE DE LICHIDITATE 35

- 4.1. Ratele de îndatorare 36
- 4.2. Ratele de lichiditate 37

PARTEA 5	
STRUCTURA FINANCIAR-PATRIMONIALĂ A ÎNTREPRINDERII.....	39
5.1. Ratele de structură a activului	40
5.2. Ratele de structură a pasivului	40
5.3. Analiza structurii financiare a întreprinderii Y	41
PARTEA 6	
PRAGUL DE RENTABILITATE.....	42
6.1. Prețul de vânzare la întreprinderile monoproduse	42
6.2. Calcularea pragului de rentabilitate	43
6.3. Indicatori asociați pragului de rentabilitate	45
PARTEA 7	
GESTIUNEA STOCURILOR.....	49
7.1. Determinarea stocurilor în condiții de certitudine (Modelul Wilson-Whitin).....	49
7.2. Determinarea necesarului de finanțat al ciclului de exploatare prin metoda extrapolării (metoda globală).....	50
PARTEA 8	
GESTIUNEA INVESTIȚIILOR.....	52
8.1. Capitalizarea și actualizarea	52
8.2. Indicatori de apreciere a eficienței investițiilor	54
PARTEA 9	
COSTUL FINANȚĂRII ÎNTREPRINDERII	57

PARTEA 1

ANALIZA PE BAZA BILANȚULUI FINANCIAR

- 1.1. *Construcția bilanțului financiar (pe baza bilanțului contabil) după criterii de lichiditate-exigibilitate*
- 1.2. *Indicatorul activul net contabil. Interpretare*
- 1.3. *Determinarea fondului de rulment financiar. Interpretare*
- 1.4. *Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat*
- 1.5. *Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei*

1.1. Construcția bilanțului financiar (pe baza bilanțului contabil) după criterii de lichiditate-exigibilitate

Bilanțul contabil nu permite să se efectueze direct un diagnostic financiar. În acest caz bilanțul contabil va fi adaptat exigențelor analizei financiare, prin regruparea posturilor, reclassificarea și corectarea anumitor conturi. Astfel, bilanțul contabil va suferi un număr de prelucrări înainte de a fi exploatat în analiza financiară.

Bilanțul contabil al întreprinderii Y pentru perioada (N-1, N) este următorul:

Bilanț prescurtat al întreprinderii Y la data de 31.12.(N) (lei)

DENUMIREA ELEMENTULUI	Nr. rd.	Sold la:	
		(anul N-1)	(anul N)
A	B	1	2
A. ACTIVE IMOBILIZATE			
I. IMOBILIZĂRI NECORPORALE	01	520.000	570.000
II. IMOBILIZĂRI CORPORALE	02	11.642.447,5	15.097.800
III. IMOBILIZĂRI FINANCIARE	03	8.523.630	8.700.000
ACTIVE IMOBILIZATE - TOTAL (rd. 01 + 02 + 03)	04	20.686.077,5	24.367.800

B. ACTIVE CIRCULANTE			
I. STOCURI	05	5.337.762,5	6.422.450
II.CREANȚE	06	3.285.100	2.220.000
III. INVESTIȚII PE TERMEN SCURT	07	500.325	79.750
IV. CASA ȘI CONTURI LA BĂNCI	08	2.000.000	600.000
ACTIVE CIRCULANTE - TOTAL (rd. 05 + 06 + 07 + 08)	09	11.123.187,5	9.322.200
C. CHELTUIELI ÎN AVANS	10	-	-
D. DATORII: SUMELE CARE TREBUIE PLĂTITE ÎNTR-O PERIOADĂ DE PÂNĂ LA UN AN	11	7.048.635	8.060.000
E. ACTIVE CIRCULANTE NETE/DATORII CURENTE NETE (rd.09 + 10 - 11 - 19)	12	4.074.552,5	1.262.200
F. TOTAL ACTIVE MINUS DATORII CURENTE (rd.04 + 12)	13	24.760.630	25.630.000
G. DATORII: SUMELE CARE TREBUIE PLĂTITE ÎNTR-O PERIOADĂ MAI MARE DE UN AN	14	1.200.430	1.430.000
H. PROVIZIOANE	15	-	-
I. VENITURI IN AVANS (rd. 17 + 18 + 21), din care :	16	-	-
Subvenții pentru investiții	17	-	-
Venituri înregistrate în avans (ct. 472) - total (rd.19+20), din care:	18	-	-
Sume de reluat într-o per de până la un an (ct. 472*)	19	-	-
Sume de reluat într-o per mai mare de un an (ct. 472*)	20	-	-
Fondul comercial negativ (ct.2075)	21	-	-
J. CAPITAL ȘI REZERVE			
I. CAPITAL (rd.23 + 24 + 25), din care:	22	22.000.000	22.000.000
- Capital subscris vărsat	23	22.000.000	22.000.000
- Capital subscris nevărsat	24	-	-
- Patrimoniul regiei	25	-	-
II. PRIME DE CAPITAL	26	-	-
III. REZERVE DIN REEVALUARE	27	-	-
IV. REZERVE	28	-	-
Acțiuni proprii	29	-	-
Câștiguri legate de instrumentele de capitaluri proprii	30	-	-
Pierderi legate de instrumentele de capitaluri proprii	31	-	-

V. PROFITUL SAU PIERDEREA REPORTAT(Ă) SOLD C (ct. 117)	32	1.560.200	2.200.000
SOLD D (ct. 117)	33	-	-
VI. PROFITUL SAU PIERDEREA EXERCİȚIULUI FINANCIAR SOLD C (ct. 121)	34	-	-
SOLD D (ct. 121)	35	-	-
Repartizarea profitului	36	-	-
CAPITALURI PROPRII - TOTAL (rd. 22+26+27+28-29+30-31+32- 33+34-35-36)	37	23.560.200	24.200.000
Patrimoniul public	38	-	-
CAPITALURI - TOTAL (rd. 37+38)	39	23.560.200	24.200.000

Ca formă ajutătoare am sintetizat următoarea variantă a bilanțului contabil pentru întreprinderea Y pe baza datelor din bilanțul prescurtat:

Bilanț contabil al întreprinderii Y la data de 31.12.(N) (lei)

<i>Denumire indicator</i>	<i>N-1</i>	<i>N</i>
ACTIV		
Active immobilizate:	20.686.077,5	24.367.800
Imobilizări necorporale		
Imobilizări corporale		
Imobilizări financiare		
Active circulante	11.123.187,5	9.322.200
Stocuri		
Creanțe		
Investiții pe termen scurt		
Casa și conturi la bănci		
Total activ	31.809.265	33.690.000
PASIV		
Capitaluri proprii		
Datorii financiare		
Datorii pe termen scurt		
Total pasiv	31.809.265	33.690.000

Completați spațiile libere, din tabelul de mai sus, cu sumele corespunzătoare.

Se cunosc următoarele informații despre elementele patrimoniale ale întreprinderii Y:

- cheltuielile de constituire în valoare netă, din cadrul immobilizărilor necorporale sunt în anul N-1 de 10.000 lei;
- 20% din stocuri pentru anul N-1 au o viteză de rotație de 400 de zile (viteză de rotație mai mare de 1 an), iar 112.200 lei din valoarea stocurilor din anul N au o lichiditate de peste un an;
- din datoriile pe termen scurt, creditele bancare curente au o valoare de 1.500.000 lei pentru anul N-1 și 1.760.000 lei pentru anul N.

Retratări ale bilanțului contabil al întreprinderii Y pentru anii (N-1) și (N):

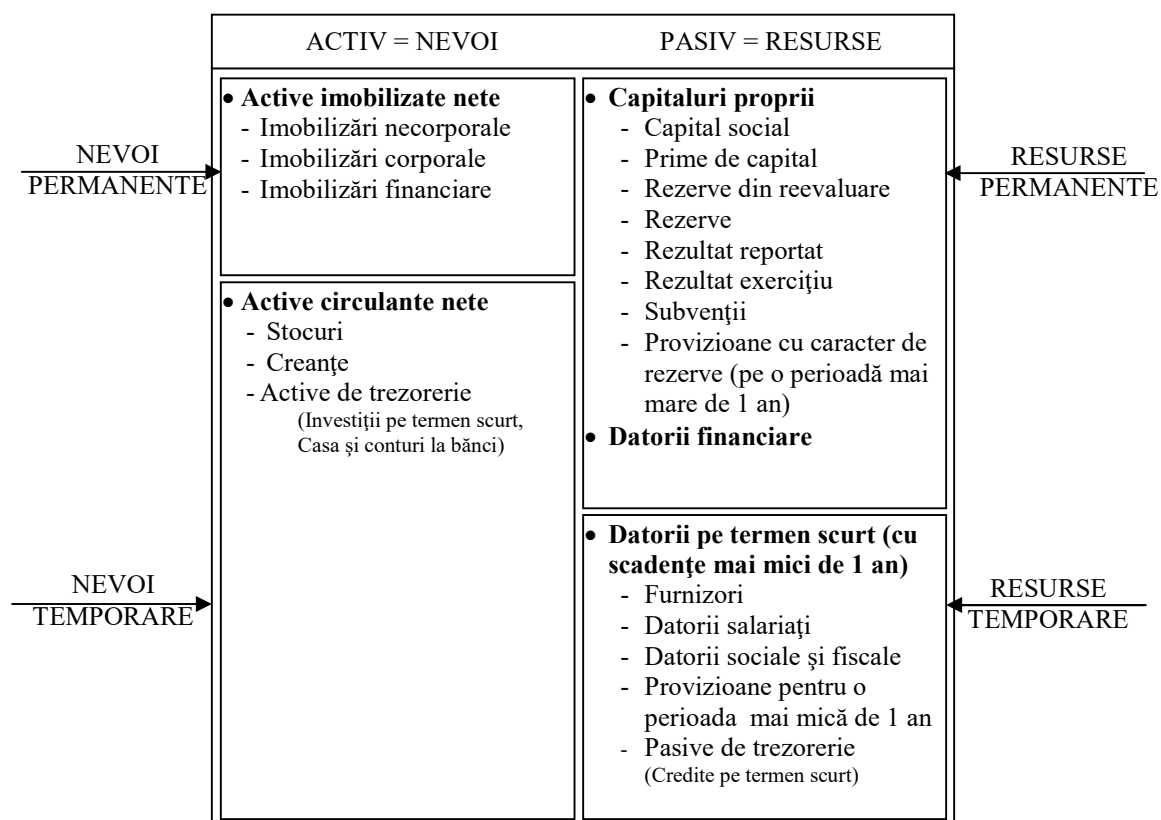
Operație de retratare	Modificări sume conturi
1. cheltuielile de constituire în valoare netă, din cadrul immobilizărilor necorporale sunt în anul N-1 de 10.000 lei	<ul style="list-style-type: none">• în anul (N-1) immobilizările necorporale se vor diminua cu valoarea cheltuielilor de constituire considerate active fictive sau non-valori: $\text{Imobilizări necorporale}_{(N-1)} = 520.000 - 10.000 = 510.000 \text{ lei}$• în anul (N-1) capitalurile proprii se vor reduce cu valoarea activelor considerate non-valori: $\text{Capital propriu}_{(N-1)} = 23.560.200 - 10.000 = 23.550.200 \text{ lei}$
2. 20% din stocuri pentru anul N-1 au o viteză de rotație de 400 de zile (viteză de rotație mai mare de 1 an), iar 112.200 lei din valoarea stocurilor din anul	<ul style="list-style-type: none">• stocurile vor fi diminuate cu valoarea stocurilor cu lichiditate peste un an: $\text{Stocuri}_{(N-1)} = 5.337.762,5 \times 80 \% = 4.270.210 \text{ lei}$$\text{Stocuri}_{(N)} = 6.422.450 - 112.200 = 6.310.250 \text{ lei}$• valoarea immobilizărilor corporale va crește cu valoarea stocurilor cu viteză de rotație mai mare de 1

N au o lichiditate de peste un an;	<p>an (cu o lichiditate mai mare de 1 an):</p> $\text{Imobilizări corporale}_{(N-1)} = 11.642.447,5 + 1.067.552,5 = 12.710.000 \text{ lei}$ $\text{Imobilizări corporale}_{(N)} = 15.097.800 + 112.200 = 15.210.000 \text{ lei}$
3. din datoriile pe termen scurt, creditele bancare curente au o valoare de 1.500.000 lei pentru anul N-1 și 1.760.000 lei pentru anul N	<ul style="list-style-type: none"> creditele bancare pe termen scurt vor fi 1.500.000 lei pentru anul (N-1) și 1.760.000 lei pentru anul N. Ele vor apărea ca pasive de trezorerie. $\text{Pasive de trezorerie}_{(N-1)} = 1.500.000 \text{ lei}$ $\text{Pasive de trezorerie}_{(N)} = 1.760.000 \text{ lei}$
4. Investițiile pe termen scurt și disponibilitățile vor forma activele de trezorerie:	<ul style="list-style-type: none"> Investițiile pe termen scurt și disponibilitățile vor forma activele de trezorerie: $\text{Active de trezorerie}_{(N-1)} = 500.325 + 2.000.000 = 2.500.325 \text{ lei}$ $\text{Active de trezorerie}_{(N)} = 79.750 + 600.000 = 679.750 \text{ lei}$

Să se construiască bilanțul financiar al firmei Y, pornind de la bilanțul contabil și respectând în mod strict ordonarea activelor și pasivelor după criteriul de lichiditate – exigibilitate, în scopul pregătirii informației contabile pentru analiza financiară.

Se va respecta următoarea structură a bilanțului financiar:

Bilanțul financiar

Bilanț financiar al întreprinderii Y pentru perioada (N-1, N) (lei)

<i>Denumire indicator</i>	<i>(N-1)</i>	<i>(N)</i>
NEVOI (ACTIV)		
<i>Nevoi permanente (active immobilizate nete):</i>		
Imobilizări necorporale		
Imobilizări corporale		
Imobilizări financiare		
<i>Nevoi temporare (active circulante nete):</i>		
Stocuri		
Creanțe		
Active de trezorerie		
Total activ		

<i>Denumire indicator</i>	<i>(N-1)</i>	<i>(N)</i>
RESURSE (PASIV)		
<i>Resurse permanente (capitaluri permanente):</i>		
Capitaluri proprii		
Datorii financiare		
<i>Resurse temporare (Datorii pe termen scurt):</i>		
Datorii de exploatare (nefinanciare)		
Pasive de trezorerie		
Total pasiv		

Analiza bilanțului financiar la nivel de firmă evidențiază modalitățile de realizare a echilibrului financiar pe termen lung și pe termen scurt.

1.2. Indicatorul activul net contabil (ANC). Interpretare

Aprecierea solvabilității constă în compararea activelor totale cu datoriile totale și evidențierea capitalurilor proprii rămase.

$\text{Activ net contabil (ANC)} = \text{Total activ} - \text{Total datorii}$

ANC este echivalent cu capitalurile proprii din pasivul bilanțului financiar. El constituie garanția creditorilor în cazul evoluției nefavorabile a activității întreprinderii.

$\text{ANC}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$\text{ANC}_{(N)} = \dots\dots\dots$

$\Delta \text{ANC} = \text{ANC}_{(N)} - \text{ANC}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

Se observă că

1.3. Calcularea fondului de rulment financiar. Interpretare

Fondul de rulment financiar poate fi calculat pe baza elementelor din partea superioară a bilanțului:

$$\text{FRF} = \text{Capitaluri permanente} - \text{Active immobilizate nete}$$

$$\text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{FRF}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta \text{FRF} = \text{FRF}_{(N)} - \text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

Interpretare:

Fondul de rulment financiar poate fi calculat și pe baza elementelor din partea inferioară a bilanțului:

$$\text{FRF} = \text{Active circulante nete} - \text{Datorii pe termen scurt}$$

$$\text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{FRF}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta \text{FRF} = \text{FRF}_{(N)} - \text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

Interpretare:

Indiferent de modalitatea de calcul a fondului de rulment permanent se va obține același rezultat.

1.4. Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat

- *Fondul de rulment propriu* se determină conform relației:

$$FR_{\text{propriu}} = \text{Capitaluri proprii} - \text{Active imobilizate nete}$$

Rezultatul negativ al acestei relații de calcul este denumit *fond de rulment împrumutat*.

$$FR_{\text{propriu (N-1)}} = \dots\dots\dots$$

$$FR_{\text{propriu (N)}} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta FR_{\text{propriu}} = FR_{\text{propriu(N)}} - FR_{\text{propriu(N-1)}} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

- *Fondul de rulment împrumutat* reflectă măsura îndatorării pe termen lung, pentru finanțarea nevoilor pe termen scurt.

$$FR_{\text{împrumutat}} = FRF - FR_{\text{propriu}}$$

$FR_{\text{împrumutat (N-1)}} = \dots\dots\dots$

$FR_{\text{împrumutat (N)}} = \dots\dots\dots$

$\Delta FR_{\text{împrumutat}} = FR_{\text{împrumutat(N)}} - FR_{\text{împrumutat(N-1)}} = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

Interpretare:

În gestiunea financiară se remarcă următoarele corelații dintre fondul de rulment financiar și autonomia financiară a întreprinderii:

- $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} > 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$
- $FRF < 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$
- $FRF = 0$
- $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$

Completați valorile indicatorilor obținute anterior și încercuiți situația de corelație în care se încadrează întreprinderea în fiecare an:

Indicator	Anul (N-1)	Anul (N)
<i>FRF</i>		
<i>FR_{propriu}</i>		
<i>FR_{împrumutat}</i>		

Indicator	Anul (N-1)	Anul (N)
Se va încercui situația de corelație corespunzătoare pentru fiecare an	$FRF > 0, FR_{propriu} > 0, FR_{împrumutat} > 0$	$FRF > 0, FR_{propriu} > 0, FR_{împrumutat} > 0$
	$FRF < 0, FR_{propriu} < 0, FR_{împrumutat} > 0$	$FRF < 0, FR_{propriu} < 0, FR_{împrumutat} > 0$
	$FRF = 0$	$FRF = 0$
	$FRF > 0, FR_{propriu} < 0, FR_{împrumutat} > 0$	$FRF > 0, FR_{propriu} < 0, FR_{împrumutat} > 0$

Interpretare:

1.5. Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă, cash-flow-ul perioadei

- **Nevoia de fond de rulment (NFR)**

$\text{NFR} = \text{Nevoi temporare (fără active de trezorerie)} - \text{Resurse temporare (fără pasive de trezorerie)}$
--

$\text{NFR} = \text{Stocuri} + \text{Creanțe} - \text{Datorii de exploatare (nefinanciare)}$

$\text{NFR}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$\text{NFR}_{(N)} = \dots\dots\dots$

$\Delta \text{NFR} = \text{NFR}_{(N)} - \text{NFR}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

.....

Interpretare:

• **Trezoreria netă (TN)**

$$TN = FRF - NFR$$

$TN_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$TN_{(N)} = \dots\dots\dots$

O altă modalitate de calcul a trezoreriei este:

$$TN = \text{Active de trezorerie} - \text{Pasive de trezorerie}$$

$TN_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$TN_{(N)} = \dots\dots\dots$

Indiferent de metoda de calcul a TN se va obține același rezultat.

Interpretare:

• **Cash-flow-ul perioadei (CF)**

$$CF = TN_1 - TN_0$$

TN_1 = trezoreria netă la sfârșitul exercițiului contabil, TN_0 = trezoreria netă la începutul exercițiului contabil

$$CF = TN_{(N)} - TN_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

Sinteza indicatorilor calculați:

<i>Indicator</i>	<i>Anul (N-1)</i>	<i>Anul (N)</i>
<i>FRF (lei)</i>		
<i>NFR (lei)</i>		
<i>TN (lei)</i>		

Să se încadreze firma analizată într-o situație tipică de echilibru financiar.

Alegeți pentru fiecare an în parte o situație de echilibru prin încercuire din următoarele șase posibile.

- $NFR > 0, FR > 0, TN > 0$
- $NFR > 0, FR > 0, TN < 0$
- $FR < 0, NFR > 0, TN < 0$
- $FR < 0, TN > 0, NFR < 0$
- $TN > 0, FR > 0, NFR < 0$
- $NFR < 0, FR < 0, TN < 0$

Interpretare: